

KORRALDUS

03.10.2022 nr DM-120802-8

Hara sadama keskkonnaloa nr KL-516561 andmine ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Arvestades Noarootsi Osavalla Valitsuse 28.07.2022 esitatud vee erikasutuse keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks veeseaduse § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 2¹, § 9 lg 1, § 11 lg 2, ja 8¹, ja § 12 lg 1¹ p 1 ning haldusmenetluse seaduse § 40, § 46, § 61 lg 1 otsustan:

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Noarootsi Osavalla Valitsuse (registrikood 77000594, aadress Hara küla / Harga, Lääne-Nigula vald, Lääne maakond) vee erikasutuse keskkonnaloa nr KL-516561 taotluse menetluse raames. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud, oluline on järgida töökorralduslike nõudeid.

1.2. Anda Noarootsi Osavalla Valitsusele vee erikasutuse keskkonnaluba nr KL-516561 kehtivusega kümme aastat. Keskkonnaluba antakse Hara sadama (Hara sadam, Hara küla / Harga, Lääne-Nigula vald, Lääne maakond, katastritunnus 52001:003:0083, registriosa nr 2290632, sadamaregistri kood EE HRA) faarvaatri süvendustööde teostamiseks mahus kuni 2510 m³. Süvenduspinnas paigutatakse maismaale.

1.3. Määrata keskkonnaloale nr KL-516561 töökorralduslikud nõuded ja tingimused (loa tabel V10 ja V16) ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale (loa tabel V17).

1.4. Korraldus jõustub selle teatavakstegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Noarootsi Osavalla Valitsuse (registrikood 77000594, aadress Hara küla / Harga, Lääne-Nigula vald, Lääne maakond) on 19.07.2022 esitatud nõuetekohase vee erikasutuse keskkonnaloa (edaspidi *keskkonnaluba*) taotluse. Taotluse kohaselt soovitakse teostada Hara sadama (Hara sadam, Hara küla / Harga, Lääne-Nigula vald, Lääne maakond, katastritunnus 52001:003:0083, registriosa nr 2290632, sadamaregistri kood EE HRA) faarvaatri (edaspidi ka *sissesõidu*) süvendustöid mahus kuni 2510 m³. Süvenduspinnas soovitakse paigutada maismaale. Keskkonnaluba taotletakse kehtivusega kümme aastat. Nõuetekohane taotlus on registreeritud

keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 28.07.2022 menetluse nr M-120802 all; edaspidi *taotlus*.

2.2. Keskkonnaloa taotluse menetluse algatamisest teavitamine

Loa andja teavitas 02.08.2022 taotlejat taotluse menetluse võtmisest (registreeritud 02.08.2022 nr DM-120802-4).

Loa andja teavitas 08.08.2022 avalikkust keskkonnaloa menetluse algatamisest väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet ei pea teate avaldamist kohalikus või maakondlikus ajalehes vajalikuks (keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 47 lg 2 kohaselt võib teate jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi). Tegevus toimub olemasoleva sadama sissesõidul. Hooldussüvendamine on vajalik ohutu veeliikluse tagamiseks ning hoidmaks faarvaatis ettenähtud sügavust. Kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub eeldatavalt piisav avalik huvi.

Loa andja teavitas 02.08.2022 puudutatud isikuid taotluse esitamisest kirjaga nr DM-120802-5 (*KeÜS* § 46 lg 1 p 1). Puudutatud isikud ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitanud.

2.3. Otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste ärakuulamine

Loa andja teavitas 07.09.2022 keskkonnaloa nr KL-516561 andmise otsuse eelnõu ning eelhinnangu ja sellega seonduva keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamata jätmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja puudutatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (haldusmenetluseseadus (edaspidi *HMS*) § 40 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi (edaspidi *KeHJS*) § 11 lg 2²). Eelnõudele ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitanud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (*KeHJS* § 3 lg 1 p 1 ja p 2).

Planeeritav tegevus ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevus *KeHJS* mõistes (*KeHJS* § 11 lg 3, § 6 lg 1), seega keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamine ei ole kohustuslik ja *KMH*-d ei algatata *KMH* vajadust põhjendamata.

KeHJS § 11 lg 4 kohaselt tuleb *KeHJS* § 6 lg 2 nimetatud tegevuste korral kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6¹ kohase eelhindamise tulemused.

Keskkonnaamet peab andma eelhinnangu ja kaaluma KMH vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³) kuna planeeritakse süvendamist mahus üle 100 m³ ning tegevus ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti (KeHJS § 6 lg 2 p 18, § 6¹ lg 3, § 11 lg 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*) § 1 lg 1, § 11 p 7 ja §15 p 8).

Keskkonnaamet on andnud eelhinnangu (LISA EELHINNANG), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- kavandatav tegevus ei mõjuta oluliselt kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega;
- kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, healole ja varale, samuti avariiolekordi või suurõnnetusi.

3.2. Kaalutlused keskkonnavalda andmisel

3.2.1. Veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 2 lg 2 ja KeÜS § 41 lg 1 p 1 koostoimes on vee erikasutuse aluseks vee erikasutuse keskkonnavalda. Vastavalt *VeeS* §-le 187 on keskkonnavalda kohustuslik p 8 kohaselt, kui süvendatakse veekogu või paigutatakse veekogu põhja süvenduspinnast mahuga alates 100 kuupmeetrist.

3.2.2. *VeeS* § 189 lg 1 kohaselt on vee erikasutuse keskkonnavalda tähtajatu, va kui kui tegevus on ühekordne (*VeeS* § 189 lg 1 p 2). Keskkonnavalda taotletakse ühekordseks hooldussüvenduseks. Tulenevalt rahastuse taotlemise vajadusest ning merel tööde planeerimise keerukusest (sobiva ilmaga ajal sobiva tehnika olemasolu) taotletakse keskkonnavalda kümneks aastaks. Arvestades lühikest perioodi, mis on töödeks sobiv (vt p 3.3.1) on põhjendatud pikem keskkonnavalda kehtivus, et tööd oleks võimalik ellu viia keskkonnavalda kehtivuse ajal. **Keskkonnavalda nr KL-516561 antakse kehtivusega kümme aastat.**

3.2.3. Vee erikasutustöid planeeritakse taotlejale kuuluvas sadamas. Eesti mereala sisemeri on avalik veekogu ja kuulub riigile (*VeeS* § 23). Faarvaatri süvendustööd kavandatakse merealal. Süvenduspinnas kavandatakse paigutada maismaale sadama kinnistule (muulidele) või taotlejale kuuluvale Supluskoha kinnistu (katastritunnus 52001:003:0079) ranna-alale, mis ühtlasi piirneb tööde alalga. Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 2).

3.2.4. Käesoleval juhul kavandatav hooldussüvendus ja pinnase planeerimistne ei ole tegevus, mis vajaks eraldi detailplaneeringut (ehitusseadustik § 12 lg 2, planeeringuseaduse § 125, looduskaitseaduse (edaspidi *LKS*) § 38 lg 5 p 2). Ei kavandata uute rajatiste püstitamist ega

laiendamist. Toimub olemasolevate rajatiste hooldus. Kavandataval tegevusel puudub vastuolu kehtivate planeerimisdokumentidega (KeÜS § 55).

3.2.5. Keskkonnanõuetest keeldutakse, kui tegevus seab ohtu veekaitse eesmärkide saavutamise (VeeS § 192 lg 3 p 8). Keskkonnanõuetega seatakse töökorralduslikud meetmed (vt ptk 3.3.) mille järgmisel ei seata vee erikasutustöid teostades ohtu veekaitse eesmärkide saavutamist.

3.2.6. Arvestades kavandatud tööde mahtu, aega ja rakendatavaid meetmeid (vt p 3.3.), puudub kavandataval tegevusel mõju vee elustikule, merepõhja elupaikadele ja inimestele. Puuduvad alused keskkonnanõuetest keeldumiseks (VeeS § 192, KeÜS § 52).

3.3. Kaalutlused keskkonnanõuete ja tingimuste seadmisel

Kuigi keskkonnanõuetest andmine ning selles nõuete ja tingimuste seadmine on Keskkonnaameti kaalutusotsus, peab Keskkonnaamet kaalutusotsuse tegemisel lähtuma HMS § 4 lg 2 sätestatust, mille kohaselt kaalutusotsust tuleb teostada koosõlas volituse piiride, kaalutusotsuse eesmärgi ning otsuse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve.

Arvestades KeHJS § 11 lg 8¹, VeeS § 193 lg 1 p 6, 8, 9 ja 12 ja KeÜS § 53 lg 1 p 6, seatakse keskkonnanõuetele töökorralduslikud nõuded ja tingimused.

3.3.1. Tegevus toimub Hara lahe (VEE3204000). Süvendatav ala jääb Natura 2000 võrgustikku[1] kuuluvatele Nõva-Osmussaare linnualale[2] ja Nõva-Osmussaare loodusala[3]. Süvendustööde käigus tekib paratamatult heljumit ja müra. Süvenduse käigus satub pidevalt merre 4-10% süvendatavast pinnase kogusest. Heljumi pilv levib süvenduskohast edasi ca 200-300 m, sealt edasi langeb selle kontsentratsioon oluliselt. Heljum võib kahjustada kalade larvide ja noorjärgudel hingamist[4], samuti settuvad täis kudealad (vt EEELHINNANG p 1.1.5.), heljum võib mõjutada veelindude toitumistingimusi otseselt ja kaudselt, müra häirib pesitsevaid linde (vt EEELHINNANG p 1.3.6.). Taotluse kohaselt ei tehta vee erikasutustöid kalade kudemise perioodil ja lindude pesitsusperioodil.

Nõva-Osmussaare hoiuala kaitsekorralduskava 2019–2028[5] (edaspidi *Nõva-Osmussaare HA KKK*) kohaselt algab piirkonnas veelindude ränne algab märtsi keskpaigas ja kestab mai lõpuni. Ujupartide sügisränne algab augusti lõpus ja kulmineerub septembris. Septembri lõpp ja oktoobri algus on tavapäraselt lindude rände tippaeg sookurgedele, hanedele ja lagledale. Nõva-Osmussaare hoiuala kaitsekorralduskavas on välja toodud, et rändel peatuvate ja talvituvate veelindude jaoks potentsiaalseks ohuteguriks peetud merereostust ja toitumistingimuste halvenemist veelindude peamistes koondumiskohtades[6]. Kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud (LKS § 55 lg 6). Hara sadama piirkonda oma peatus-ja toitumisalana kasutavate lindude jaoks on oluline, et süvendamise käigus tekkiv heljum ei halvendaks nende toitumistingimusi. Seega, linnustikust lähtuvalt on periood juuli keskpaigast august keskpaigani süvendustööde teostamiseks ainus suvine võimalik ajaperiood, kuna lindude pesitsusperiood on selleks ajaks valdaval osal liikidest lõppenud ja aktiivne rändeperiood alles algamas.

Meres hakkab haug liikuma märtsis koelmutele ning 01.03 algab haugi püügi keeluaeg. Seega, kalastikust lähtuvalt on oluline piirata tegevust kevadel alates 01.03. kuni 15.06. Sügised piirangud pole vajalikud, sest läheduses pole ühtegi olulist kudejõge ja siia kohta ka teave puudub..

Seega tuleb keskkonnaloas fikseerida järgnevad meetmed: **keelatud on vee erikasutustööd lindude ja kalade kevadise rände- pesitsus- ja kudeperioodidel 01. märts - 15. juuli ja lindude sügise rändeperioodil 16. august - 15. oktoober; soovitame võimalusel vee erikasutustööd mitte teostada ka perioodil 16. oktoober kuni 15. november; süvendustööd tuleb katkestada tuultega keskmisel kiirusel üle 10 m/s. Kasutatav meede on sobiv ja vajalik. Alternatiivsed meetmete (poomid ja kardnin heljumi leviku piiramiseks vm) kasutamine tugeva tuule ja lainetusega ei pruug olla piisavalt efektiivne. Lisaks suureneb tugeva lainetusega õnnetuste juhtumise tõenäosus.**

3.3.2. Üldisi veekaitse eesmärke silmas pidades (VeeS § 31 lg 1 p 6) ning hajuheite minimeerimiseks (VeeS § 119 p 6) **pinnase kaadamine merre keelatud, süvenduspinnas tuleb paigutada maismaale.** Süvenduspinnas on lubatud paigutada maismaale merealaga piirnevatele kinnistute muulidele (katastritunnus 52001:003:0084; 52001:003:0083) ja/või ranna alale (katastritunnus 52001:003:0079, keskkonnaloa lisas "Asendiplaan" roheliselt viirutatud alale). Teadaolevatel andmetel süvendatav pinnas saastunud ei ole. Täiendavad süvenduspinnase analüüsid ei ole vajalikud HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhendi[7] p 6.3. c kohaselt. Hajuheite minimeerimise eesmärgil on **keelatud pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet: pinnas tuleb ladustada viisil, et maapinna joon veepiiril oleks püsiv ning kandev, et setted merre tagasi ei valguks, kuid samas peab maapinna joon veepiiril olema lauge, et merel oleks kuhu liikuda. Selleks tuleb jämedamad setted paigutada veepiirile võimalikult lauge kaldega mere suunas ning vedelemad setted paigutada jämedamate setete "valli" taha. Minimeerimaks toitainete vette jõudmist tuleb tööd katkestada valingvihmade korral.** Töökorralduslikke meetmeid rakendades on tõenäoline olulise mõju puudumine põhjaelustikule ja seeläbi lindude ja kalade toidubaasile, kalade kudealadele. Tekkiv häiring jääb loodusliku varieeruvuse piiridesse. Arvestades tööd iseloomu ongi töid tehniliselt mõistlik ajastada madalveeperioodile.

3.3.3. Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine (LKS § 37 lg 1 p 1 koosmõjus LKS § 34). **Seega, süvenduspinnase peab ladestusalal korrektselt planeerima. Pinnas tuleb paigutada kogu alal võimalikult ühtlase ja õhukese kihina, et minimeerida tööde mõju ranna kaitse-eesmärkidele (antud juhul eelkõige looduskooslustele, et olemasolev taimestik saaks läbi ladustava pinnase kasvada). Ala peab jääma loomulik.**

Pinnast loetakse jäätmeteks, kui see on seisnud ladestuskohas kolm aastat. Samuti, kui süvenduspinnase kasutamise aeg ja koht ei ole kindel ja garanteeritud loetakse ladustatud süvenduspinnas jäätmeteks (jäätmeseadus (edaspidi *JääTS* § 35² lg 1 p 4). Süvenduspinnase püsivalt paigaldamist maapinnale mäena või vallina käsitletakse insenerehitisena (*JääTS* § 35² lg 2²). **Seega, tuleb süvenduspinnas paigutada ühtlase õhukese kihina. Ei ole lubatud mägedesse või suurematesse vallidesse pinnase paigutamine. Ala peaks jääma loomulik.**

Enne süvenduspinnase paigutamist maismaale, tuleb pinnasest eemaldada prügi ja risu.

3.3.4. Kasutatav tehnika peab olema töökorras ja ei tohi põhjustada täiendavat pinnasega veereostust[8] ega tekitada keskkonnakahju[9]. Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõesäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva keskkonna kahjustamine. **Avariid või selle ohu korral koheselt võtta tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks.** Rakendades töökorralduslikke meetmeid jäävad süvendusega kaasnevad võimalikud muutused loodusliku muutlikkuse piiridesse. Kasutatav meede on sobiv, vajalik ja mõõdukas. Õnnetustega kaasnev keskkonnareostus võib olla pöördumatu ning selle likvideerimisega kaasnevad kulud märkimisväärsed.

3.3.5. Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnanõu taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses. Loas määramata juhtudel lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest. Keskkonnanõuga seatud meetmeid järgides on võimalik teostada sadama süvendustöid ilma keskkonnale olulist mõju avaldamata, kuid võimaldatakse Hara sadama ohutut kasutamist. Seega on rakendatud meetmed sobilikud, vajalikud kui ka proportsionaalsed.

3.4. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnanõuga kaasnevad taotlejal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Taotleja peab järgima VeeS ja selle alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnanõule. Olulisemad keskkonnanõud kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „[Keskkonnakaitseloa omaja meelepea](#)“.

[1] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri”

[2] EELIS kood RAH0000100

[3] EELIS kood RAH0000480

[4] OÜ EstKONSULT, 2020. Kelnase sadama vee erikasutusloa KMH Töö nr E1401.

[5] Nõva-Osmussaare hoiuala kaitsekorralduskava 2019–2028. Kinnitatud Keskkonnaameti peadirektori 10.09.2019 käskkirjaga nr 1-2/19/9. <https://eelis.ee/GetFile.aspx?fail=-856764736> (edaspidi *Nõva-Osmussaare HA KKK*)

[6] Nõva-Osmussaare HA KKK lk 31

[7] <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2016/11/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf>

[8] Veeseadus § 71 lg 3: Merereostus on inimtegevuse tagajärjel ainete, energia, radioaktiivse kiirguse, elektri- ja magnetvälja, müra, infra- ja ultraheli otsene või kaudne õhku või merekeskkonda juhtimine või sattumine sellisel määral, et sellel on või võib olla kahjulik mõju, näiteks oht inimese tervisele ja varale, kahju elustikule, merendustegevusele ja merendusteenuste kasutamisele, mereökosüsteemide või nendest otseselt sõltuvate vee- ja maismaaökosüsteemide kvaliteedile, sealhulgas elustiku mitmekesisuse vähenemine, hüvede

vähenedamine ja vee kvaliteedi halvenedamine, mistõttu on häiritud merekeskkonna õiguspärase kestlik kasutamine.

[9] Veeseadus § 145. Keskkonnakahju tuvastamine ja algne olukord

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Emma Krikova
juhtivspetsialist
veeosakond

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Asendiplaan
3. EELHINNANG_Noarootsi OVV_Hara sadam.pdf

Kai Ginter 5699 4373
Kai.Ginter@keskkonnaamet.ee